

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 16.Gf.40.142/2025/7.

A felperes:

felperes

(felperes címe.)

A felperes képviselője:

Dr. Dencső Dávid Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Dencső Dávid ügyvéd)

(felperesi jogi képviselő címe)

Az alperes:

alperes

(alperes címe)

Az alperes képviselője:

Dr. Téglásy Balázs ügyvéd

(alperesi jogi képviselő címe)

A per tárgya: vállalkozói díj visszafizetése

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 7.G.40.147/2023/53.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és a felperes által az alperes részére fizetendő perköltség összegét 1.016.000 (egymillió-tizenhatezer) forintra leszállítja, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 48.938 (negyvennyolcezer-kilencszázharmincnyolc) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes módosított keresetében az alperest elsődlegesen 20.000.000 forint vállalkozói díj túlfizetés, másodlagosan 12.296.910 forint, harmadlagosan 7.703.090 forint megfizetésére kérte kötelezni. Elsődleges keresete tekintetében arra hivatkozott, hogy az alperes felé a 4. részszámla alapján teljesített 20.000.000 forint vállalkozói díj vonatkozásában túlfizetése áll fenn. Másodlagosan az alperes hibás teljesítésére alapította igényét és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:159. § (2) bekezdés b) pontja alapján árleszállítási igénnyel élt 7.703.090 forint összegben. A fennmaradó 12.296.910 forint vállalkozói díj visszafizetésére az alperes nem teljesítése miatt tartott igényt.

[2] Az alperes módosított ellenkérelmében a felperes valamennyi vagylagos keresetének elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Mindegyik jogcímen vitatta a felperes követelését.

[3] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte arra, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessen meg 1.565.385 forint perköltséget.

[4] Az ítéletében a fellebbezés szempontjából releváns tényként állapította meg, hogy a felek 2022. január 24-én épületkivitelezői szerződést kötöttek egy, a helység területén lévő épület építési munkáinak kivitelezésére. A szerződést módosították a vállalkozói díj 10%-os emelésével. A szerződés 3.1. pontja alapján a műszaki ellenőr állította ki az egyes részszámlákhoz tartozó teljesítést igazoló jegyzőkönyvet és ezek alapján került sor a számlák kiállítására. Az egyes részszámlák összegéből azonban a felperes a teljes összeget nem fizette meg, a kiszámlázott összesen 92.437.065 forintból 81.624.710 forintot teljesített.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában rögzítette a felek által nem vitatott tényeket, valamint a felek hivatkozásai alapján a felperes és az alperes bizonyítási érdekébe tartozó kérdéseket. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdése alapján mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és állapította meg a tényállást. Arra a következtetésre jutott, hogy a felperes érdekkörében eljáró műszaki ellenőr a teljesítés igazolásokat az egyes részszámlák kiállításának feltételeként állította ki, amely teljesítés igazolások hitelt érdemlően alátámasztják az alperesnek járó vállalkozói díj összegét. Valamennyi bizonyíték egybevetéséből így arra következtetett, hogy a teljesítés igazolással alátámasztott vállalkozói díjhoz képest a felperes alaptalanul hivatkozik túlfizetésre.

[6] A hibás teljesítés körében fennálló bizonyítási kötelezettségének felperes nem tett eleget, így az alperes hibás kivitelezése sem volt megállapítható. A felperes keresetét ezért mint megalapozatlant elutasította. Egyidejűleg kötelezte az alperes perköltsége körében a jogi képviselő ügyvédi munkadíjának megfizetésére, amit az alperes a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-a alapján számított fel és amit a bíróság a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állónak tartott.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag a perköltséget érintő rendelkezésével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést. Ebben kérte a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ítélet megváltoztatását, az elsőfokú bíróság által meghatározott 1.565.385 forint leszállítását 500.000 forint + áfa, azaz bruttó 635.000 forintra. Emellett kérte a másodfokú eljárásban felmerült költségei megfizetésére kötelezni az alperest, amely körében az ügyvédi költséget a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése együttes alkalmazásával kérte megállapítani.

[8] Fellebbezése indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a perköltség tekintetében jogszabálysértő, így mind anyagi, mind eljárásjogi felülbírálatát kérte. Előadta, hogy az alperes az ellenkérelméhez csatolt költségjegyzék szerint ügyvédi

munkadíját az akkor hatályos Rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontjára alapítottnan 732.587 forint + áfa összegben határozta meg. Utóbb perköltség igényét a 2025. március 3-án kelt iratsatolás megnevezésű beadványában és mellékleteiben felemelte és a Rendelet által meg nem engedett „hibrid” megoldást alkalmazva egyrészt a Rendelet 2. § (1) bekezdésére, másrészt a 3. § (2) bekezdés b) pontjára hivatkozva jelölte meg ügyvédi munkadíj igényét.

[9] A Rendelet ezen paragrafusait idézve a felperes hangsúlyozta, hogy ezek nem egymás mellett alkalmazható rendelkezések, hanem a perköltség felszámításának alternatív módjait határozzák meg, melynek során elsődleges a felek közötti megbízási szerződés szerinti díj érvényesítése, amelynek megfelelő díjmegállapodást az alperes csatolt is perköltség igényének alátámasztására. Az alperes azonban e rendelkezéseknek ellentmondó díjjegyzéket terjesztett elő, továbbá a megbízási szerződés 2. pontjában a jogi képviselő az elsőfokú polgári eljárásban való jogi képviselőt fix 500.000 forint + áfa megbízási díj ellenében vállalta, majd a későbbi pontokban a fenti összeg tartalmát részletezte.

[10] Az elsőfokú bíróság az alperest megillető perköltségről a Rendelet 2. §-a alapján, az ügyvéd és ügyfele közötti megbízási szerződés szerinti felszámításnak megfelelően rendelkezett, azonban az összeget a jogszabálysértő költségjegyzék alapján határozta meg, a megbízási szerződésben megjelölt 500.000 forint + áfa, bruttó 635.000 forint helyett. Ezzel a Pp. 81. § (1)-(5) és a 82. § (1)-(3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket sértette meg azáltal, hogy 930.385 forinttal magasabb összeget állapított meg, mint amelyre az alperes a megbízási szerződés szerint jogosult lett volna. A felperes emellett kifejtette, hogy az alperes által végzett jogi munka terjedelmével a megbízási szerződés szerinti összeg áll arányban, mivel az alperes pernyertessége a szakértői bizonyítás elmaradásán alapult. Ennek indoka pedig az volt, hogy az alperes felszámolási eljárást indított a felperessel szemben, amelyre tekintettel nem maradt elegendő fedezet a felperes számára.

[11] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, valamint a felperes másodfokú perköltségében való marasztalását kérte. A másodfokú perköltségét a Rendelet 3. § (5) bekezdése, másodlagosan a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján számította fel. Azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság még az eljárás megindulásakor hatályban volt Rendeletnek megfelelően állapította meg perköltségét az alperesi nyilatkozat alapján. A felperes fellebbezésében alaptalanul kéri a Rendelet általános pertárgyérték szerinti felszámításán alapuló összeg mérséklését 500.000 forint + áfa összegre.

[12] Utalt az időközben hatályba lépett Díjrendelet (IM Rendelet) 4. § (3) bekezdésére és a 3. § (1) bekezdés a) pontjára, amely értelmében az ügyvédi munkadíj összege nem mérsékelhető. Kiemelte, hogy a korábbi Rendelet is csak indokolt esetben tette lehetővé az ügyvédi munkadíj mérséklését. Hangsúlyozta, hogy a csatolt költségjegyzékben az ügyvédi munkadíjat az eredeti 34.419.575 forint pertárgyértékhez képest konzekvensen az IM rendelet általános szabálya szerint kérte megállapítani, míg egy további tétel felszámítását a jogszabály másik rendelkezése alapján igényelt, ezt azonban a bíróság nem ítélte meg, ezért az nem releváns.

[13] Vitatta a felperes azon állítását, hogy a jogszabályi rendelkezés szerint megítélt perköltség eltúlzott lenne, mivel a megbízási szerződés az általa hivatkozott díjon felül óradíjat és tárgyalási díjakat is tartalmazott, emellett az ügyben öt érdemi tárgyalás tartására és két különböző keresetváltoztatásra, azaz összesen 3 érdemi ellenkérelemre volt szükség. Mindebből látható, hogy az alperes ügyvédi munkája kiterjedt volt, sok feladatot takart és mivel az ügyvédi munkadíj nem a megbízási szerződés szerint lett felszámítva ez nem releváns, de ugyanakkor a megbízási szerződés alapján még magasabb díjazásra lenne jogosult.

[14] A Kúria Pfv.20.887/2023/6. számú precedensképes határozatának [42]-[44], valamint [47]-[48] bekezdéseire utalva kifejtette, hogy a bíróság a kifejtett ügyvédi tevékenységet csak eljárásjogi szempontok alapján jogosult értékelni, egyrészt a megbízási szerződésben vállalt konkrét kötelezettségek teljesítése, másrészt a perkoncentráció, az eljárástámogatási kötelezettségnek való megfelelés körében végzett tevékenység vehető figyelembe. Ezek alapján hangsúlyozta, hogy az alperesi jogi képviselő minden tárgyaláson megjelent, elkészítette a szükséges iratokat, a határidőket betartotta és hozzájárult ahhoz, hogy a peres eljárás mihamarabb lezáruljon. Ellenkérelmében jelentős mértékben kiegészítette a felperes általi tényállást, megkönnyítve az eljárás átláthatóságát és az elbírálását. Ennek alapján a perköltség mérséklésére irányuló kérelem megalapozatlan.

[15] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében utalt arra, hogy az ítélet indokolása a perköltség tekintetében nem áll összhangban annak rendelkező részével. Amennyiben ugyanis a perben az ügyvéd és az ügyfél közötti megbízási szerződés kerül csatolásra, úgy a perköltséget a bíróságnak ezen szerződés alapján kell meghatároznia. Ellenkező esetben a pernyertes fél nem perköltséget, hanem a tényleges költségétől alacsonyabb vagy – mint jelen esetben – magasabb összeget kapna, amely nem egyeztethető össze a perköltség jellegével. Az ugyanis nem szolgálhat általánossá válással a pernyertes fél számára, ahogyan azt a Kúria a fellebbezési ellenkérelemben is hivatkozott határozatának [37]-[39] bekezdéseiben is kifejtette. Ez alapján hangsúlyozta, hogy amennyiben a fél és a jogi képviselő között a Rendelet 2. § (1) bekezdése szerinti megbízási szerződés jött létre, úgy a fél az ügyvédi költséget kizárólag ezen megbízási szerződésben kikötött munkadíjnak megfelelően számíthatja fel azzal, hogy egyébként az ügyvédi munkadíj mértékére a jogszabályhely nem ad előírást, mivel az a felek szerződéses szabadságának körébe van utalva.

[16] A Fővárosi Ítéltábla Gf.40.009/2024/4. számú határozatára hivatkozva előadta továbbá, hogy a Rendelet szerinti két eltérő felszámítási mód közül a 3. § szerinti eset a pertárgy értékéhez igazodó díjmegállapítás szabályait határozza meg megbízási szerződés hiányában. Ez azonban kiegészítő jellegű díjfelszámítás, amelyre megbízási szerződés csatolásának a hiányában kerülhet sor. Ezért az elsőfokú bíróságnak is a csatolt megbízási szerződés alapján kellett volna rendelkeznie a perköltségről, összhangban az ítélet indokolásában is hivatkozott Rendelet 2. §-ával.

[17] Az alperes által csatolt megbízási szerződésből jól látható, hogy az abban foglalt összeg jelentősen alacsonyabb, mint a Rendelet szerinti, a kereset leszállítása előtti ügyérték alapján számított összeg. Amennyiben a bíróságnak hitelt érdemlő tudomása van a pernyertes fél és a jogi képviselője közötti megbízási szerződésben foglaltakról, a Rendelet kiegészítő szabályát nem alkalmazhatja, mivel ezzel úgy növeli a perköltség ügyvédi munkadíj részét, hogy arra a Rendelet egyébként nem ad felhatalmazást és ezzel jogszabálysértő módon gazdagodást okoz a pernyertes fél oldalán, mivel olyan összeget kell viselnie a pervesztes félnek, amely a másik félnél nem merült fel. Esetleges pervesztessége esetére az alperes másodfokú perköltségének 50%-os mérséklését indítványozta.

[18] A Fővárosi ítéltábla nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének érdemi rendelkezését, így az fellebbezés hiányában a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján jogerőre emelkedett. A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint kizárólag azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj leszállítása a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem figyelembevételével indokolt-e.

[19] A felperes fellebbezése részben megalapozott.

[20] Az ítéltáblának elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság a felperes felszámításának megfelelően rendelkezett-e az ügyvédi munkadíjról, továbbá, hogy az alperes által alkalmazott „hibrid” megoldás esetén a bíróságnak hogyan kell eljárnia, melyik felszámítást veheti figyelembe.

[21] A felperes helyesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet indokolása a perköltség tekintetében nincs összhangban az alperes felszámításában megjelölt jogszabályi rendelkezéssel, valamint a csatolt megbízási szerződésben kikötött ügyvédi munkadíjjal. Az elsőfokú bíróság ugyanis a Rendelet 2. §-a alapján határozta meg és találta arányosnak a felszámított ügyvédi munkadíjat, ugyanakkor a csatolt iratokból az állapítható meg, hogy ténylegesen a Rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint felszámítható összegben marasztalta a felperest.

[22] Helytállóan utalt arra a fellebbezés, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során ügyvédi munkadíját az ellenkérelmében, illetve a későbbi 13. sorszámú beadványában is a Rendelet 3. § (2) bekezdése szerint jelölte meg és számította fel 1.232.587 forint + áfa összegben, amely a felperes eredeti, majd leszállított 34.419.575 forint összegű igényéhez igazodott. Utóbb azonban a 2025. március 3-án benyújtott iratcsatolásában ezen összegben felül immár a Rendelet 2. §-ára hivatkozva a kitűzött tárgyalásokra tekintettel 75.000 forint + áfa, összesen 300.000 forint + áfa (381.000) forint költséget jelölt meg, így az összes perköltség igényét 1.946.385 forintban határozta meg. Ezen beadványához csatolta a kiegészített költségjegyzék nyomtatványt, valamint a jogi képviselő és az alperes között létrejött 2023. augusztus 1-jén kelt megbízási szerződést.

[23] Ennek 9. pontjában az alperes és a jogi képviselő - a fellebbezés helyes hivatkozásával egyezően - a felek közötti peres eljárásra 500.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat határoztak meg, melyen felül a fél pernyertessége esetén további 10% sikerdíj teljesítését, esetleges külön megállapodás alapján időalapú megbízási díjként 60.000 forint + áfa munkaóra, míg tárgyalásonként 75.000 forint + áfa díj fizetését vállalta. A megbízási szerződés ezen pontja utal ezen felül személyes egyeztetés esetén további 75.000 forint + áfa munkadíjra, melyen felül a megbízó az esetlegesen felmerült további készkiadások teljesítésére is kötelezettséget vállalt.

[24] A megbízási szerződés ezen rendelkezéseit összevetve a csatolt költségjegyzékkel, valamint az alperes beadványában foglaltakkal megállapítható, hogy az alperes a megbízási szerződés felsorolt tételei közül kizárólag a tárgyalásonkénti díját kívánta felszámítani és érvényesíteni. Ezen felül azonban nem a 9. pontban meghatározott 500.000 forint + áfa munkadíjat, hanem a Rendelet 3. § (2) bekezdése szerinti, pertárgyérték alapján számolandó és az eredeti kereseti kérelemnek megfelelő összeget számította fel.

[25] Az ítéltábla osztotta a felperes álláspontját abban, hogy az ügyvédi munkadíj ilyen jellegű „hibrid” felszámítására a jogszabály nem ad lehetőséget, és abban is, hogy az elsőfokú bíróság a csatolt megbízási szerződésben foglaltak ellenére jogszabályba ütközően fogadta el a Rendelet 3. §-án alapuló ügyvédi munkadíj igényét az alperesnek.

[26] Ennek elbírálása során az ítéltábla a Pp. 80. §-ában meghatározott perköltség fogalmából indult ki, amely a félnél – a perben vagy azt megelőzően – a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült költségként definiálja e fogalmat, beleértve a bíróság előtti megjelenéssel szükségképpen felmerülő keresetkiesést is. A Pp. meghatározásából megállapítható, hogy perköltségként csak azok a költségek vehetők figyelembe és háríthatók át a másik félre, amelyek az adott perben az igényérvényesítéssel összefüggésben a félnél ténylegesen felmerültek. A fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti, a bíróság pedig a felszámított perköltségről az eljárást befejező határozatában dönt, melynek során meghatározza a perköltség összegét és a megtérítésre köteles személyt.

[27] A bíróság feladata, hogy a Pp. 81. § (2) bekezdése és 82. § (3) bekezdése alapján a felszámításhoz csatolt okiratokat is értékelve döntsön a perköltség viseléséről. Ennek során vizsgálnia kell azt is, hogy az adott költségelem perköltségnek minősül-e, a felszámított költség megfelel-e a perköltség fogalma szerinti követelményeknek és ellenőriznie kell a csatolt okiratok alapján a felszámított perköltségösszegezését is. A felszámítás két lehetséges módját a Rendelet 2. §-a illetve 3. §-a nevesíti. Az első esetben az ügyvéd a féllel létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíjat, illetve a megfizetett indokolt készkiadások összegét számíthatja fel, míg a második esetben a 3. § alapján ettől eltérően a perköltség a pertárgy értékéhez igazodóan számítható fel.

[28] Az ítéltábla álláspontja szerint ugyanakkor, ha az ügyvéd és a fél között megbízási szerződés jött létre és azt a jogi képviselő csatolja is költségigénye igazolásaként a felszámított egyes tételekhez kapcsolódóan, a bíróság a csatolt okiratot nem hagyhatja figyelmen kívül akkor sem, ha a fél a felszámítást a Rendelet 3. §-a szerint terjesztette elő. Különösen akkor, ha az így felszámított ügyvédi munkadíj meghaladja a megbízási szerződésben meghatározott, a félnél ténylegesen felmerült költségek összegét. Ez esetben ugyanis a bíróság a perköltség fogalmától eltérően olyan költségek megtérítésére kötelezi a pervesztes felet, amely ténylegesen a másik fél oldalán nem merült fel.

[29] Mindebből az következik, hogy az elsőfokú bíróságnak a Rendelet 2. §-a alapján a 2025. március 3-án benyújtott iratcsatolásban megjelölt, illetve a költségjegyzék nyomtatványban felszámított költségeket a megbízási szerződésben, a szerződés 9. pontjában írtakkal összhangban kellett volna figyelembe vennie. Ez alapján pedig az alperes a 381.000 forint tárgyalási díj mellett ügyvédi munkadíjként csak a 9. pont első bekezdése szerinti 500.000 forint + áfa, azaz 635.000 forint munkadíj felszámítására volt még jogosult. A megbízási szerződésben felsorolt további költségeket az alperes nem számította fel, ezeket önálló tételként nem tüntette fel, így a bíróságnak a Pp. 82. § (3) bekezdése értelmében kizárólag a felszámított tételek alapján kellett döntenie a perköltség összegéről és annak viseléséről.

[30] Alaptalanul érvelt a felperes fellebbezésében azzal, hogy a további tételek a fix 500.000 forint + áfa megbízási díjon felül nem érvényesíthetők, mert azok a fix perköltség részeként értelmezendők, mivel ezt a csatolt megbízási szerződés nem támasztja alá.

[31] Mindezek alapján a felperes a Rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a megbízási szerződés szerint 635.000 forint bruttó összegű ügyvédi munkadíjra, valamint tárgyalásonként az általa felszámított 381.000 forint munkadíjra volt jogosult, összességében a részére megállapítható perköltség így 1.016.000 forint. Az elsőfokú bíróság ezért tévedett, amikor a Rendelet 3. § (2) bekezdése szerint felszámított összegben marasztalta az alperest, mivel a csatolt okirat az így felszámított teljes 1.565.385 forint ügyvédi munkadíjat nem támasztotta alá. Alaptalanul érvelt a felperes azzal, hogy az ekként meghatározott munkadíj mérséklésének lenne helye, erre az ítéltábla az alperes fellebbezési ellenkérelmében is hivatkozott, a Kúria Pfv.20.887/2023/6. számú precedensképes határozatában kifejtett és alperes által előadott objektív eljárásjogi szempontok alapján nem látott lehetőséget.

[32] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az alperesnek fizetendő perköltséget 1.016.000 forintra leszállította, egyebekben helybenhagyta.

[33] A felperes fellebbezése a 930.385 forint támadott értékre is figyelemmel részben, 549.385 forintban volt eredményes, a másodfokú eljárásban pernyertessége 60%-ban, az alperesé 40%-ban határozható meg. A felperes fellebbezésére 74.431 forint illetéket fizetett meg, valamint az IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján kérte ügyvédi munkadíjának megállapítását, míg az alperes ezzel azonosan, de áfával kérte munkadíja meghatározását. Az alperes ezáltal 59.080 forintot, a felperes $74.431 + 46.520$ (120.951) forintot számított fel.

[34] A Pp. 83. § (2) bekezdése értelmében így a felperesnek a 60%-os pernyertességére figyelemmel 72.570 forint járna, míg az alperesnek 23.632 forint, a kettő összevezetése eredményeként az ítéltábla az alperest kötelezte a felperesnek 48.938 forint másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2025. szeptember 4.

Dr. Buglyó Gabriella s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

Dr. Sági Zsuzsanna s.k.

bíró

Dr. Ócsai Beatrix Márta s.k.

bíró